

LOIS PEREIRO

2011

DÍA DAS LETRAS GALEGAS

CERO A LA IZQUERDA

O CORREDOR DE FONDO PERDE O ALENTO

FUXENDO DUNHA VIDA INZADA DE RENUNCIAS

DA SÚA LITURXIA OBESA E OLEOSA,

MEDIOCRE NOS SEUS COMUNAIS FRACASOS,

BÁGOAS DE XELO, INDIGNACIÓN CONTIDA

NON DEU CHEGADO A TEMPO DE EXERCER

A SÚA REBELIÓN,

NEN DE LEVAR A CABO

A SÚA VINGANZA DEFINITIVA

CONTRA UN MUNDO INXUSTO, HOMICIDA, E CRUEL,

POLA INUTILIDADE DA SÚA PROPIA VIDA

SOLITARIO, ENFERMO E FATIGADO,

A MORTE ANTICIPÓUSE E CHEGOU ANTES.

OUTONO 95

UN POETA
DIFERENTE

XULIO VALCÁRCEL

Lois Pereiro é unha voz atípica na poesía galega; pola actitude vital, extrema, marxinal; pola proposta estética, dura, ríspida, e polas fontes, inusuais, nas que nutre a súa poética. A súa obra resiste con puxanza o paso do tempo, talvez porque os textos son traxunto directo da súa propia vivencia agónica. Non hai en Pereiro retórica nin impostación, a súa palabra, núa, é en si mesma encarnadura, ferida que respira, proxección nos versos do seu propio drama. Toda a súa obra, escasa canto intensa, aparece traspasada pola dor, física e moral. Dor da enfermidade, dor da incomunicación, dor da crueldade social.

Nesas circunstancias, a poesía, o amor, aparecen como único refuxio. Iso parece indicar cando fai súas as palabras de Calver: "Considerarme amado, sentirme amado na terra" ("Eu tamén podería dicir o mesmo" –comenta). É a confesión dun ser afastado, á intemperie, un SOS entre o silencio e a xordeira, que evidencia a súa orfandade, o seu desvalimento. Porque Pereiro esfórzase en descifrar a realidade que o rodea e demanda, aínda que non o diga, comprensión.

Non é doado para ninguén sobrevivir na xungla social, canto máis a espíritos sensíbles e mentes lúcidas, conscentes. A cuestión agrávase se esa inadaptación se proxecta nunha afectodependencia que acaba por converternos en escravos ou mendigos. Compriría, para suportala, sermos máis independentes; non ir, como Pereiro, a corazón aberto.

Asemade, a incidencia na dor como recreación morbosa –o corvo que furga na ferida impedindo que cicatrice–, o narcisismo do mártir, conleva un perigo a nivel artístico: poucas veces a circunstancia particular consegue erixirse en paradigma universal, de maneira que o sacrificio pode resultar estéril.

Conecta Lois Pereiro na súa experiencia vital e literaria co malditismo, dimensión autodestrutiva que transita as ribeiras da droga e da alucinación; quérese dicir, a sensu contrario, da lucidez e da clarividencia, facendo do vivir unha angustiosa metáfora: vida efémera e obra con vocación de ultimidade. O talento, a virtude literaria, conlevan, á par que un privilexio, unha condena, unha "maldición", obrigando aos detentadores a recollerse nun hermetismo protector, pero lacerante.

Rimbaud consideraba que o artista era un "vidente" e pretendía chegar á revelación, ao "descoñecido", a través da desorde, isto é, forzando, expres-

UNHA LONGA peregrinaxe cargada de tribulacións será necesaria para acadar o obxectivo

mendo a capacidade e a receptividade sensorial. Unha longa peregrinaxe cargada de tribulacións será necesaria para acadar o obxectivo. Nese proceso, o opio, o haxix, a ausencia..., podían ser estímulos axeitados. Pero a cuestión non era sinxela. Como ironizou Koestler referíndose ao alcol, "onte pola noite resolvín o enigma do universo, pero agora esquecín cal era..."

Esa distancia entre o creador e os destinatarios separa e condena ao poeta ao illamento e ao desamparo. O problema agudízase cando o dogma establece que "os malditos son os mellores" e os prexuízos insisten, de maneira estereotipada, en asimilar arte e tolura. Segundo esa opinión, ser "maldito" é proba irrefutábel de valía

e calquera outro enfoque é considerado inconsistente ou "aburguesado". Inconsistentes son, en verdade, estes argumentos de impronta neo-romántica se pensamos en Machado, Pessoa, Kafka, Kavafis... e tantos outros xenios de apagadas, grises, anodinas existencias.

A dureza inhóspita dos arrabaldos urbanos, a incomunicación, a soidade, nutren a poesía de Pereiro, que se converte nun esconxuro contra a ameaza da morte; liberarse da morte, morrendo. Esa é a idea. E vénnos ao pensamento o poema de Dylan Thomas "and death shall have no dominion"; confuso, atropelado, trascende as palabras e convértese nunha proclama, "e a morte non terá dominio". Pero tíñao.

A DUREZA INHÓSPITA dos arrabaldos urbanos, a incomunicación, a soidade nutren a poesía de Pereiro

TODA A SÚA OBRA, escasa canto intensa, aparece traspasada pola dor, física e moral

